

Į PAGALBĄ RUOŠIANTIS GEOGRAFIJOS BRANDOS EGZAMINUI

Geografijos mokytoja Ingrida Tamošauskienė

TIKSLAS:

*Išskirti pasikartojančius
geografijos brandos
egzamino klausimus, į
kuriuos daug mokinių atsako
neteisingai.*

**NACIONALINIS
EGZAMINŲ
CENTRAS**

GEOGRAFINĖ IR GEOPOLITINĖ PADĖTIS

- Mokiniai nežino, kaip apibūdinti geografinę ir geopolitinę padėtį
- Nežino, kuo skiriasi šios sąvokos, painioja jas tarpusavyje

Pastaba: geografinės, geopolitinės ir kt. padėties apibūdinimai aiškiai pateikti Geografijos vadovėlyje GAUBLYS, taip pat VISRAKTYJE į geografijos egzaminą bei leidinyje „Geografija kišenėje“.

GEOGRAFINĖ PADĖTIS

PAVYZDŽIAI

1. Nurodykite du Graikijos **teritorijos išdėstymo** ypatumus. (2018 m.)
2. Nurodykite du Nigerijos naftos gavybos regiono **geografinės padėties** ypatumus (2017 m.)
3. Apibūdinkite Indijos **gamtinę geografinę padėtį**. Nurodykite du bruožus. (2017 m.)
4. Apibūdinkite Afganistano **gamtinę geografinę padėtį**, nurodydami du bruožus. (2016 m.)
5. Apibūdinkite Arkties vandenyno **geografinę padėtį**. (2015 m.)
6. Nurodykite Prancūzijos teritorijos **geografinio išdėstymo** ypatumus (2014 m.)

GEOPOLITINĖ PADĖTIS

PAVYZDŽIAI

1. Įvertinkite Graikijos valstybės geopolitinę padėtį. Nurodykite du jos ypatumus. (2018 m.)
2. Kokie Maltos geopolitinės padėties privalumai ir trūkumai? (2015 m.)
3. Įvardinkite Prancūzijos geopolitinę padėtį. (2014 m.)

POLITINIAI, EKONOMINIAI, SOCIALINIAI YPATUMAI

Abiturientai neskiria šių sąvokų.

PAVYZDŽIAI

1. Nurodykite po vieną **politinę** ir **ekonominę** problemą, su kuriomis pastaraisiais metais susiduria Graikija. (2018 m.)
2. Pateikite po du Keralos valstijos **socialinius** ir **ekonominius** ypatumus. (2017 m.)
3. Su kokiomis socialinėmis ir ekonominėmis problemomis susiduria sparčios urbanizacijos šalys? (2016 m.)
4. Įvertinkite Afganistano **socialinę** ir **ekonominę** situaciją. (2016 m.)
5. Nurodykite du esminius Somalio socialinės situacijos bruožus. (2016 m.)
6. Nurodykite vieną **ekologinę** ir dvi **socialines** problemas, kurios yra būdingos ekonomiškai silpnų valstybių miestams. (2013 m.)

TERITORINIAI VIENETAI

Privalu skirti regiono,
valstybės, valstijos,
rajono, miesto sąvokas.

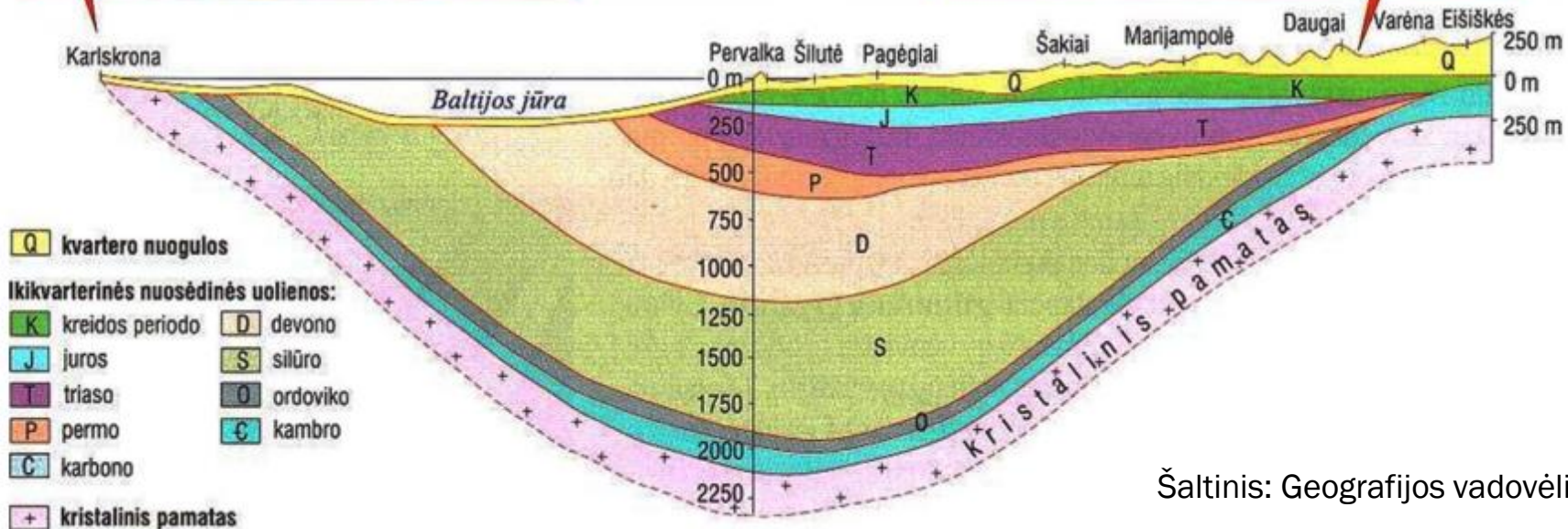
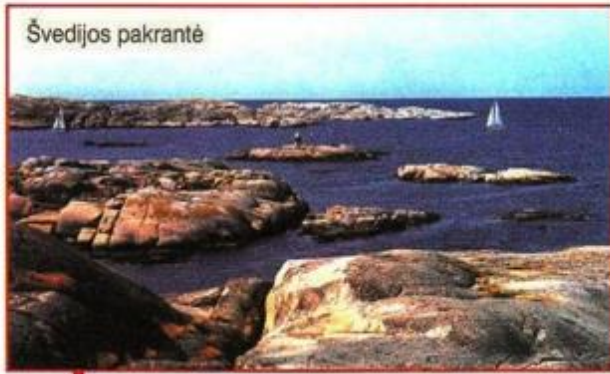

1. Kurioje Lietuvos dalyje nuosėdinių uolienu danga storiausia, o kurioje ploniausia? (2018 m.)

24 klausimas. Remdamiesi šaltiniais ir žiniomis, atsakykite į klausimus.

A šaltinis. *Geologinis pjūvis Karlskrona–Eišiškės*

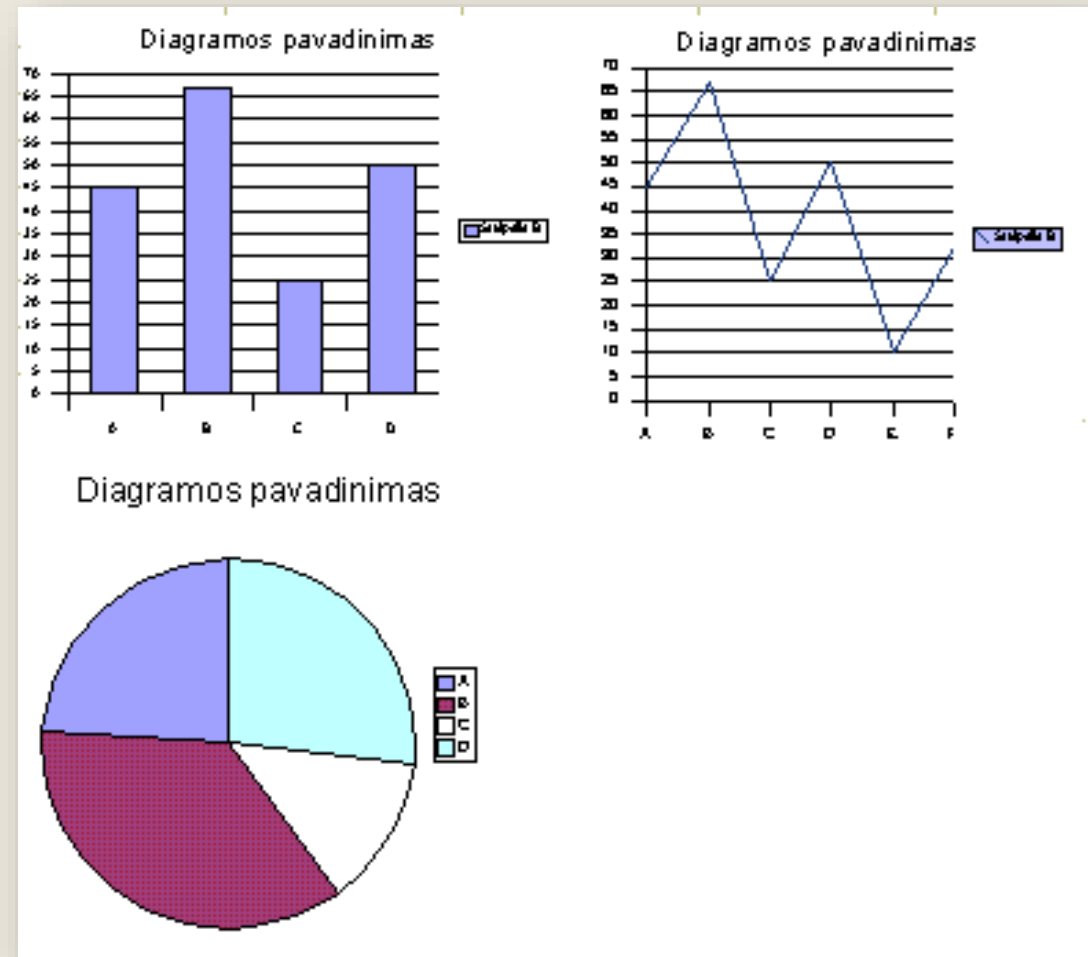
Šaltinis: Geografijos vadovėlis ŽEMĖ 9 kl., I dalis)

2. Kuriam Europos **regionui** priskiriama Jungtinė Karalystė? (2014 m.)
3. Kurioje salos **dalyje** yra pastatyta „Žalgirio arena“? (2014 m.)

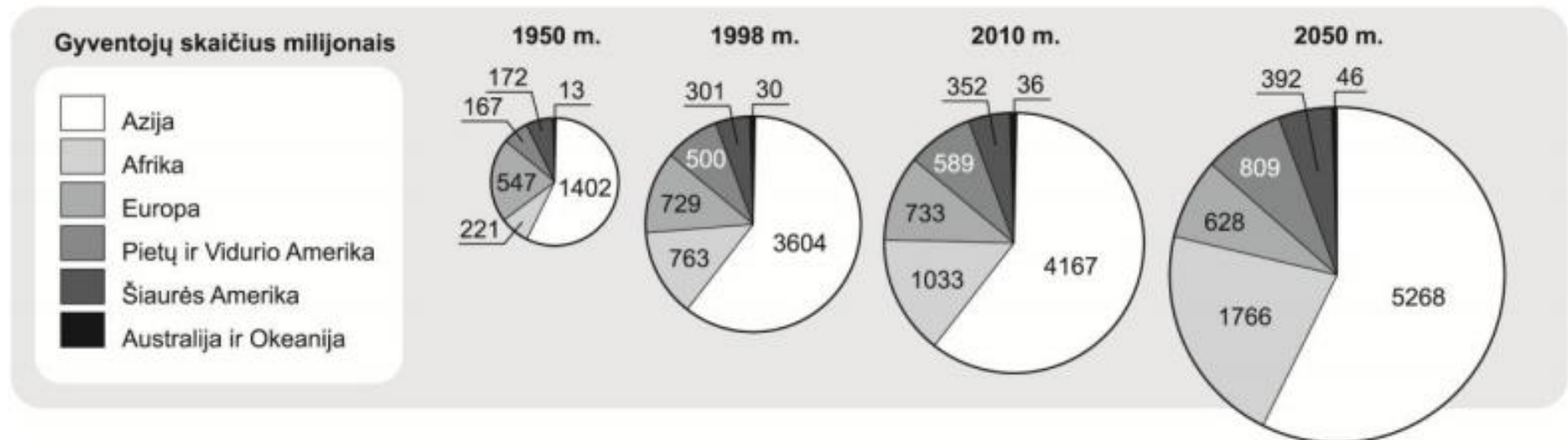
POKYČIAI

Mokiniai, pažiūrėję į grafiką, diagramą ar lentelę „iš akies“ nustato, kuriame regione ar valstybėje koks bus pokytis.

1. Kuriame pasaulio regione gyventojų skaičiaus pokytis nuo 1950 iki 2010 m. yra didžiausias? (2014 m.)

30 klausimas. Naudodamiesi gyventojų skaičiaus kaitos pasaulio regionuose diagramomis ir žiniomis, atlikite užduotis.

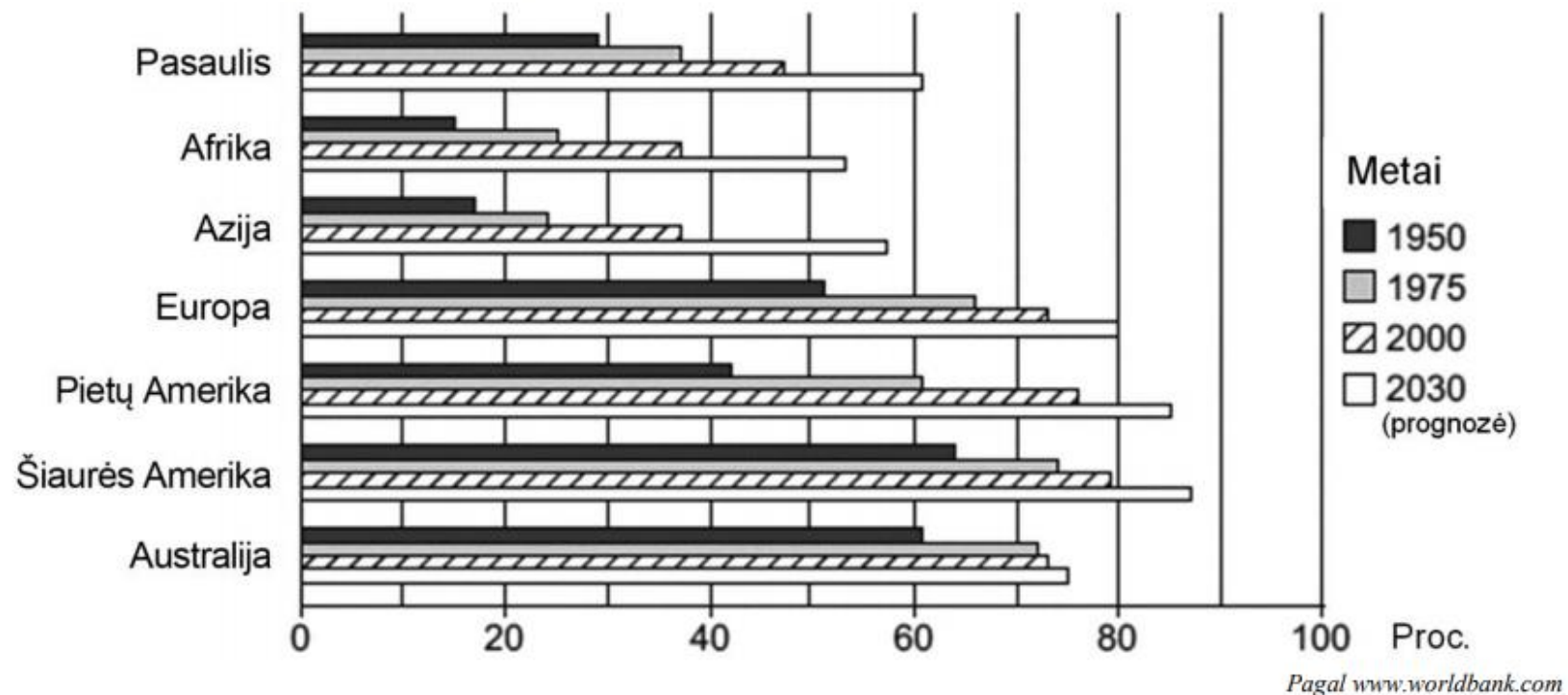

Pagal leid.: Gaublys. Visuomeninė geografija. Vadovėlis 11–12 klasei. Vilnius: Didakta, 2011.

2. Kuriame žemyne numatomas sparčiausias miestų gyventojų dalies augimas nuo 2000 m. iki 2030 m.? (2017 m.)

31 klausimas. Naudodamiesi šaltiniais (A ir B) bei žiniomis, atlikite užduotis.

A šaltinis. *Miestų gyventojų dalis (proc.) pasaulyje ir įvairiuose žemynuose 1950–2030 m.*

NENAUDOTI PIEŠTUKO

Pieštuko nesinešti į
geografijos egzaminą.

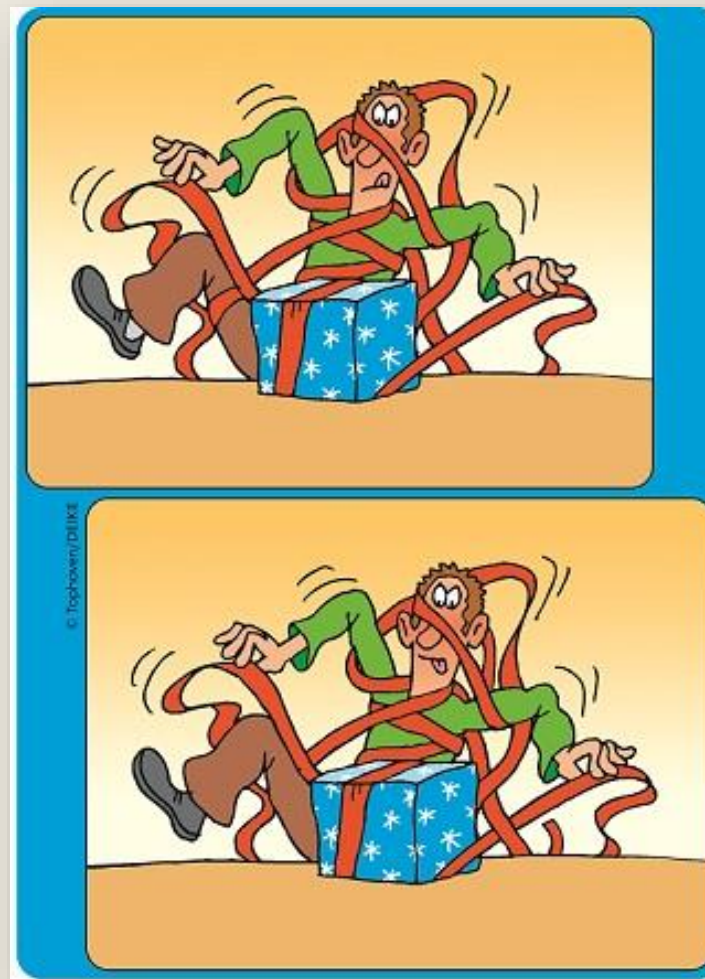
PAVYZDŽIAI

1. Krioklio schemeje rodykle **pažymėkite** jo traukimosi kryptį. (2017 m.)
2. Žemėlapyje **užbrūkšniuokite** karštąją šiluminę juostą. (2015 m.)
3. Rodykle **pažymėkite** buvusio ledyno judėjimo kryptį. (2014 m.)
4. **Užbrūkšniuokite** Pietų pusrutulio vidutinę klimato juostą. (2013 m.)
5. Žemėlapyje **pažymėkite** vakarų vėjų srovę. (2013 m.)

PANAŠUMAI IR SKIRTUMAI TRŪKUMAI IR PRIVALUMAI

Mokiniai, atsakydami į tokį klausimą, kuriame reikia įvardyti panašumus ir skirtumus (arba privalumus ir trūkumus), parašo tik pusę atsakymo.

PAVYZDŽIAI

1. **Palyginkite** vidutinę gyvenimo trukmę ekonomiškai **stipriose ir silpnose** šalyse. (2016 m.)
2. Nurodykite po vieną Australijos ir Antarktidos gamtinės geografinės padėties **panašumą ir skirtumą**. (2015 m.)
3. Nurodykite Lenkijos ir Ukrainos geopolitinės padėties **panašumą ir skirtumą**. (2014 m.)
4. Palyginę Lisabonos ir Keiptauno miestų klimatogramas, nurodykite, **kuo panaši ir kuo skiriasi** šių miestų oro temperatūra. (2014 m.)
5. **Kuo skiriasi** Estijos ir Čekijos miškai pagal geografines zonas? Nurodykite du skirtumus. (2013 m.)

NEATIDŽIAI PERSKAITYTI KLAUSIMAI

1. Pasaulyje moterų vidutinė gyvenimo trukmė (69 m.) šiek tiek didesnė negu vyrų (65 m.). Nurodykite dvi priežastis, dėl ko yra mažesnė vidutinė **vyrų** gyvenimo trukmė. (2016 m.)

Sąvokų, pavadinimų naudojimas

- **Nenaudoti** AMERIKA, USA, kai kalbama apie JAV

- Skirti:

  - D. Britanija** – kai kalbama apie salas

  - Jungtinė Karalystė** – kai kalbama apie valstybę

- **Nenaudoti** žodžių geras, blogas, keisti juos pagal situaciją į palankus, nepalankus, teigiamas, neigiamas ir kt.